

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA
Facultatea	ECONOMIE, ADMINISTRAȚIE ȘI AFACERI - FEAA
Departamentul	CONTABILITATE, AUDIT ȘI FINANȚE
Domeniul de studii	CONTABILITATE
Ciclul de studii	LICENȚĂ
Programul de studii	CONTABILITATE ȘI INFORMATICĂ DE GESTIUNE

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ETICA ÎN AFACERI				
Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Liliana SCUTARU				
Titularul activităților aplicative	Lect. univ. dr. Raluca ZOLTAN				
Anul de studiu	III	Semestrul	5	Tipul de evaluare	Colocviu
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DF
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF – facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	40
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	40
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	40
II d) Tutoriat	
III Examinări	2
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	120
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea calculatorului, a videoproiectorului, a tablei, prezentări PPT și a conexiunii la internet; platforme colaborative (ex. Google Classroom; Google Meet); Parcurgerea anticipată a bibliografiei indicate în vederea dezbaterii. 	
Desfășurare aplicații	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea calculatorului, a videoproiectorului și a conexiunii la internet; asigurarea materialelor de lucru (fișe de lucru, suport printat etc.); platforme colaborative (ex. Google Classroom; Google Meet, Zoom); Instrumente de lucru
	Laborator	• Nu este cazul.
	Proiect	• Nu este cazul.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP5: Derularea operațiunilor specifice eticii în organizații. Identificarea și descrierea conceptelor, teoriilor și modelelor de bază utilizate în etică afacerilor. Explicarea conceptelor, teoriilor și modelelor de bază utilizate în etică. Evaluarea critică (auditul de etică) a activităților pe linie de etică. Elaborarea de coduri de etică.
Competențe transversale	CT1: Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în cadrul propriei strategii de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Familiarizarea studenților cu noțiunile specifice eticii în afaceri și a comportamentului etic în organizații prin facilitarea dobândirii de competențe tehnice/profesionale.
Obiective specifice	<p>Curs: Familiarizarea studenților cu conceptul de etică în afaceri;</p> <ul style="list-style-type: none"> Analiza problemelor specifice eticii și moralității în afaceri; Cunoașterea și înțelegerea principiilor de bază ale aplicării eticii la nivelul organizațiilor. <p>Seminar: Cunoașterea:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rolului eticii în afaceri și a efectelor produse de aplicarea ei în organizații; Importanței codului etic în organizații; Modalităților de elaborare a codurilor de etică; Avantajele elaborării codului de etică; Studierea efectelor produse de aplicarea eticii în afaceri.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
CAPITOLUL 1. NOȚIUNI GENERALE DE ETICĂ 1.1. Etimologie, definiții și delimitări conceptuale ale eticii 1.2. Scurt istoric și abordări ale eticii 1.3. Rolul și funcțiile eticii în societate.	2	Prelegere introductivă Prelegerea participativă, Problematizarea, Prelegere-sondaj Conversația de verificare Folosirea întrebărilor retorice Prelegere asistată de calculator (prezentări PPT)	Deschide posibilitatea participării active a studenților Se va urmări formarea unui spirit analitic; Instrumente de lucru: calculator, tablete, video-proiector, fișe de lucru, platforme și resurse on-line
CAPITOLUL 2. MORALA ȘI CONȘTIINȚA MORALĂ 2.1. Conceptele de morală și moralitate 2.2. Valorile morale fundamentale 2.3. Legea morală și normele sociale 2.4. Simțul etic sau conștiința morală 2.5. Responsabilitatea morală	2	Prelegere introductivă Prelegerea participativă, Problematizarea, Prelegere-sondaj Conversația de verificare Folosirea întrebărilor retorice Prelegere asistată de calculator (prezentări PPT)	
CAPITOLUL 3. ETICA ȘI MANAGEMENTUL 3.1. Rolul managerilor în promovarea comportamentului etic 3.2. Modalități ce pot fi folosite pentru încurajarea comportamentului etic în organizații 3.3. Încrederea între participanții la viața economică 3.4. Comunicarea onestă și tratamentul corect – componente ale comportamentului etic 3.5. Dilemele etice în afaceri	3	Prelegere introductivă Prelegerea participativă, Problematizarea, Prelegere-sondaj Conversația de verificare Folosirea întrebărilor retorice Prelegere asistată de calculator (prezentări PPT)	

3.6. Analiza și soluționarea problemelor etice			
CAPITOLUL 4. ETICA ÎN AFACERI 4.1. Nivelurile de aplicare ale eticii în afaceri 4.2. Comportamente neetice în organizații 4.3. Etica în afaceri și organizații 4.4. Dimensiuni ale eticii în organizație 4.5. Principiile eticii în afaceri. Piramida responsabilității sociale	2	Prelegere introductivă Prelegerea participativă, Problematizarea, Prelegere-sondaj Conversația de verificare Folosirea întrebărilor retorice Prelegere asistată de calculator (prezentări PPT)	
CAPITOLUL 5. CODURILE DE ETICĂ ȘI IMPORTANȚA LOR ÎN ORGANIZAȚII 5.1. Ce este un cod de etică 5.2. Rolul și obiectivele codului de etică 5.3. Avantajele elaborării codurilor de etică 5.4. Conținutul unui cod de conduită etică al unei organizații 5.5. Reguli și modalități de formulare a unui cod de etică 5.6. Comunicarea și monitorizarea codului de etică 5.7. Persoane și organisme însărcinate cu asigurarea climatului etic 5.8. Auditul de etică	3	Prelegere introductivă Prelegerea participativă, Problematizarea, Prelegere-sondaj Conversația de verificare Folosirea întrebărilor retorice Prelegere asistată de calculator (prezentări PPT)	
CAPITOLUL 6. RESPONSABILITATEA SOCIALĂ CORPORATISTĂ 6.1. Responsabilitatea socială și morală a afacerilor 6.2. Responsabilizarea morală a investitorilor. Investiții etice	2	Prelegere introductivă Prelegerea participativă, Problematizarea, Prelegere-sondaj Conversația de verificare Folosirea întrebărilor retorice Prelegere asistată de calculator (prezentări PPT)	

Bibliografie

1. Agheorghiesei, Daniela Tatiana, *Etica în afaceri*, Suport de curs, Centrul de Studii Europene, Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2011
2. Bădescu, Valentin Stelian, *Etica în afaceri*, Editura ProUniversitaria, 2014
3. Brișcaru, Aurica, *Globalizare etică. Responsabilitate socială corporativă*, Editura Institutul European, Iași, 2012
4. Crăciun, Dan, *Etica în afaceri*, carte în format digital, www.ase.ro
5. Duncan, Sarah, *Ghid pentru etica în afaceri. 50 de metode prin care să protejezi oamenii, planeta și profitul*, Editura Prior, 2021
6. Frunză, Sandu, *Comunicare etică și responsabilitate socială*, Editura Tritonic, București, 2011
7. Meghișan, Flaviu, *Etica în afaceri*, Editura Sitech, 2016
8. Meyden, Nandine, *Eticheta în viața de afaceri*, Editura ALL, 2012
9. Militaru, Cezar; Zanzfir, Adriana, *Etică și cultură în afacerile internaționale*, Editura Universitară, 2013
10. Morar, Vasile, *Etica și afacerile. Morală elementară și responsabilitate socială*, carte în format digital, www.unibuc.ro
11. Popa, Mirela, *Etică în afaceri*, Suport de curs FȘEGA, Centrul de Formare Continuă și Învățământ la Distanță, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 2019
12. Popa, Mirela, *Etica în afaceri. Sinteze și studii de caz*, disponibil on-line la <https://anyflip.com/oqhpp/vquy>
13. Poțincu, Laura; Poțincu Cristian-Romeo, *Etică în afaceri și responsabilitate socială corporatistă*. Ediția 2, Editura C.H. Beck, 2019
14. Scutaru, Liliana, *Ethics and corporate social responsibility*, Ecoforum Journal, Vol 9, No 2/2020

15. Scutaru, Liliana, *Codes of Conduct and successful Companies*, Ecoforum Journal, Vol 9, No 3/2020
16. Scutaru, Liliana, *The Social Responsibility of the Firms and Ethics in Business*, Analele Universității "Constantin Brâncuși" Târgu-Jiu, „Academica Brâncuși” Publisher, 2013
17. Scutaru, Liliana, *Etica în afaceri*, Curs în format ID, 2021 CIG ID, site usv.fseap.ro
18. Singer, Peter, *Tratat de etică*, Editura Polirom, 2006
19. *** Comisia Europeană, *Communication concerning Corporate Social responsibility: A business contribution to Sustainable Development*, http://ec.europa.eu/employment_social/soc-dial/csr/csr2002_col_en.pdf
20. *** Comisia Europeană, *Communication concerning Corporate Social responsibility: A business contribution to Sustainable Development*, http://ec.europa.eu/employment_social/soc-dial/csr/csr2002_col_en.pdf
21. <https://www.unglobalcompact.org/>
22. <https://www.iso.org/iso-26000-social-responsibility.html>
23. http://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm
24. <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>

Bibliografie minimală

1. Bădescu, Valentin Stelian, *Etica în afaceri*, Editura Pro Universitaria, București, 2014
2. Duncan, Sarah, *Ghid pentru etica în afaceri. 50 de metode prin care să protejezi oamenii, planeta și profitul*, Editura Prior, 2021
3. Meghișan, Flaviu, *Etica în afaceri*, Editura Sitech, 2016
4. Morar, Vasile, Crăciun, Dan, Macoviciuc, Vasile, *Etica în afaceri. Concepte, teorii, situații morale*, Editura Paideia, 2017
5. Poțincu, Laura; Poțincu Cristian-Romeo, *Etică în afaceri și responsabilitate socială corporatistă*. Ediția 2, Editura C.H. Beck, 2019
6. Scutaru, Liliana, *Etica în afaceri*, Curs în format ID, 2021 CIG ID, site usv.fseap.ro

Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Dilemele etice în afaceri. Studii de caz	2	Explicație Studii de caz Metode de verificare și evaluare Învățarea prin cooperare	<p>Se urmărește implicarea studenților, precum și munca în echipă.</p> <p>Se urmărește de asemenea utilizarea corectă a conceptelor prezentate și aplicate Instrumente de lucru: calculator, video-proiector, fișe de lucru, platforme și resurse on-line</p> <p>Se urmărește verificarea cunoștințelor dobândite de student, prin testarea individuală a lor, prin evaluarea portofoliilor tematice profesionale elaborate de studenți. Se vor folosi instrumente de evaluare adecvate pentru verificarea îndeplinirii la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, a elaborării portofoliilor tematice finale de către studenți</p> <p>Se aplică tehnicile de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală.</p>
Niveluri de aplicare a eticii în firmele românești. Studii de caz	2	Dezbateri Problematizare Explicație Studii de caz Metode de verificare și evaluare Învățarea prin cooperare	
Rolul managerului în promovarea comportamentului etic. Studiu de caz	2	Dezbateri Problematizare Explicație Studii de caz Metode de verificare și evaluare Învățarea prin cooperare	
Codul de etică. Rol. Obiective. Conținut.	2	Dezbateri Problematizare Explicație Studii de caz Învățarea prin cooperare	
Conceperea și formularea unui cod de etică. Criterii de elaborare. Studii de caz	4	Explicație Studii de caz Lucrări Practice Învățarea prin cooperare	
Responsabilitatea socială corporatistă. Piramida responsabilității sociale	2	Explicație Studii de caz Învățarea prin cooperare	

Bibliografie			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Agheorghiesei, Daniela Tatiana, <i>Etica în afaceri</i>, Suport de curs, Centrul de Studii Europene, Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2011 2. Bădescu, Valentin Stelian, <i>Etica în afaceri</i>, Editura ProUniversitaria, 2014 3. Brișcaru, Aurica, <i>Globalizare etică. Responsabilitate socială corporativă</i>, Editura Institutul European, Iași, 2012 4. Crăciun, Dan, <i>Etica în afaceri</i>, carte în format digital, www.ase.ro 5. Duncan, Sarah, <i>Ghid pentru etica în afaceri. 50 de metode prin care să protejezi oamenii, planeta și profitul</i>, Editura Prior, 2021 6. Frunză, Sandu, <i>Comunicare etică și responsabilitate socială</i>, Editura Tritonic, București, 2011 7. Meghișan, Flaviu, <i>Etica în afaceri</i>, Editura Sitech, 2016 8. Meyden, Nandine, <i>Eticheta în viața de afaceri</i>, Editura ALL, 2012 9. Militaru, Cezar; Zăfir, Adriana, <i>Etică și cultură în afacerile internaționale</i>, Editura Universitară, 2013 10. Morar, Vasile, <i>Etica și afacerile. Morală elementară și responsabilitate socială</i>, carte în format digital, www.unibuc.ro 11. Popa, Mirela, <i>Etică în afaceri</i>, Suport de curs FȘEGA, Centrul de Formare Continuă și Învățământ la Distanță, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 2019 12. Popa, Mirela, <i>Etica în afaceri. Sinteze și studii de caz</i>, disponibil on-line la https://anyflip.com/oqhpp/vquy 13. Poțincu, Laura; Poțincu Cristian-Romeo, <i>Etică în afaceri și responsabilitate socială corporatistă</i>. Ediția 2, Editura C.H. Beck, 2019 14. Scutaru, Liliana, <i>Ethics and corporate social responsibility</i>, Ecoforum Journal, Vol 9, No 2/2020 15. Scutaru, Liliana, <i>Codes of Conduct and successful Companies</i>, Ecoforum Journal, Vol 9, No 3/2020 16. Scutaru, Liliana, <i>The Social Responsibility of the Firms and Ethics in Business</i>, Analele Universității "Constantin Brâncuși" Târgu-Jiu, „Academica Brâncuși” Publisher, 2013 17. Scutaru, Liliana, <i>Etica în afaceri</i>, Curs în format ID, 2021 CIG ID, site usv.fseap.ro 18. Singer, Peter, <i>Tratat de etică</i>, Editura Polirom, 2006 19. *** Comisia Europeană, <i>Communication concerning Corporate Social responsibility: A business contribution to Sustainable Development</i>, http://ec.europa.eu/employment_social/soc-dial/csr/csr2002_col_en.pdf 20. *** Comisia Europeană, <i>Communication concerning Corporate Social responsibility: A business contribution to Sustainable Development</i>, http://ec.europa.eu/employment_social/soc-dial/csr/csr2002_col_en.pdf 21. https://www.unglobalcompact.org/ 22. https://www.iso.org/iso-26000-social-responsibility.html 23. http://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm 24. http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/ 			
Bibliografie minimală			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bădescu, Valentin Stelian, <i>Etica în afaceri</i>, Editura Pro Universitaria, București, 2014 2. Duncan, Sarah, <i>Ghid pentru etica în afaceri. 50 de metode prin care să protejezi oamenii, planeta și profitul</i>, Editura Prior, 2021 3. Meghișan, Flaviu, <i>Etica în afaceri</i>, Editura Sitech, 2016 4. Morar, Vasile, Crăciun, Dan, Macoviciuc, Vasile, <i>Etica în afaceri. Concepte, teorii, situații morale</i>, Editura Paideia, 2017 5. Poțincu, Laura; Poțincu Cristian-Romeo, <i>Etică în afaceri și responsabilitate socială corporatistă</i>. Ediția 2, Editura C.H. Beck, 2019 6. Scutaru, Liliana, <i>Etica în afaceri</i>, Curs în format ID, 2021 CIG ID, site usv.fseap.ro 			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu cele ale disciplinelor similare predate la programe de studii de licență de la facultăți de profil din țară și străinătate. În cadrul întâlnirilor cu reprezentanții asociațiilor profesionale și cu angajatorii, aceștia au fost consultați cu privire la conținutul disciplinei, astfel încât competențele dobândite de absolvenții acestei specializări să răspundă cerințelor pieței muncii.

Conținutul disciplinei este corelat cu așteptările angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului, consultați în cadrul unor Workshop-uri sau Mese rotunde organizate la FEEA.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<p>cunoașterea și înțelegerea conceptelor de bază cu privire la etica în afaceri și utilizarea corectă a termenilor de specialitate prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - însușirea și înțelegerea problematicii tratate la curs; - cunoașterea terminologiei utilizate în etica 	Evaluare sumativă prin test docimologic sau examen clasic, cu parte teoretică și parte aplicativă.	50%

	<ul style="list-style-type: none"> - afacerilor; - corectitudinea și completitudinea cunoștințelor teoretice; - organizarea și coerența conținutului științific; - evidențierea dimensiunii aplicative a temei abordate; - rigoarea științifică a limbajului; - abilitatea de a identifica probleme de încălcare a eticii. 		
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> - Însușirea și înțelegerea cunoștințelor prezentate la curs - Capacitatea de a explica și utiliza corect noțiunile prezentate: etică, morală, moralitate, conștiință morală, comportament etic în organizații, coduri de etică, responsabilitate socială corporatistă. - Capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate - Capacitatea de a realiza coduri de etică pentru organizații - Capacitatea de a realiza un audit de etică. 	Verificări și evaluări scurte la fiecare seminar, plus evaluarea finală prin test individual Întocmirea și prezentarea portofoliului tematic final	50%
Laborator	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.
Proiect	Nu este cazul.	Nu este cazul.	Nu este cazul.
Standard minim de performanță			
Cunoașterea și înțelegerea conceptelor de bază cu privire la etica în afaceri, morală, cod de conduită, responsabilitate socială corporatistă. Explicarea și utilizarea conceptelor de bază proprii disciplinei, analiza comparativă și folosirea lor în crearea de coduri de etică și realizarea de audituri de etică.			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
26.09.2021	Lect. univ. dr. Liliana SCUTARU 	Lect. univ. dr. Raluca ZOLTAN

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
28.09.2021	Conf. univ. dr. Pavel STANCIU

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
28.09.2021	Prof. univ. dr. Carmen Eugenia NĂSTASE